

MÉSEJÁTÉK ANYÁK NAPJÁRA

Személyek:

Pali
I., II., III., IV., V. gyerek
Csikasz
Dörmencs
Bunkó
Nyikhanes
Anyá
Pásztor
Angyal

manók

I. JELENET.

(*Szin:* Fűves térség, néhány bokorral. Távolból egy kisváros tornya látszik ide. Üde, verőfényes kép.)

Pali: (8 év körüli fiúcska, tarisznya lötyög a hátán. Jön.) Majd megmutatom én, hogy nekem nem parancsol senki!... Hiába mondja Édesanya, hogy iskolába kell járni, mikor én nem akarok. Hogyisne! Olvasni, meg írni, meg számolni! Fújj! Ha nem tudom a leckét, a tanító bácsi látja el a bajomat. Mondhat Édesanya akármit, hogy így-ugy az én javamat akarja, hogy tanulás nélkül nem lesz belőlem semmi, — én már nem törődöm vele. Világgá megyek! Majd keresnek, majd sirnak utánam, tudom egy Istenem, de hát csak sirjanak! Én most már megyek világgá, vagyis inkább Tündérországba, ahol Hófehérke lakik, meg a hét törpe, meg János vitéz, úgy ám! Ott egész nap játszanak a gyerekek, nem kell iskolába járniok s a tanító bácsitól sem kapnak ki, ha nem tudják a leckét. (Leül egy bokor mellé s a tarisznyáját kezdi kibontani.) Most még falok egyet a hazaiból, aztán gyerünk, Tündérország felé! Bizony, hiszen az nincs is olyan messze. Nicsak, ott, ahol az ég a földre támaszkodik, ide nem több hét csuzlijárásnyinál, ott van a kapuja. Istenem, de gyönyörűséges! (Falatozik.)

II. JELENET.

Gyerekek: (táska a hátukon, jönnek.) Szerbusz Pali... Szerbusz... Nicsak, a Pali!... Hát te mit keresel itt?

Pali: Szerbusztok. Hová mentek?

I. gyerek: Hát az iskolába! Nem tudod, hogy délutánra berendelt a tanító bácsi?

II. gyerek: Hát persze, a szindarabot próbáljuk.

III. gyerek: Az ám, hogy holnap fel ne süljünk az Anyák napján!

IV. gyerek: Jaj, én úgy félek, hogy belesülök a szerepembe, pedig ott lesz Édesanyám is, meg Édesapám is, meg Terka néniék is.

II. gyerek: Bizony, az egész város ott lesz. Hát te Pali nem jössz, hiszen neked is van szereped a szindarban!

V. gyerek: Meg aztán verset is szavalsz. Az egész osztály irigyel, amiért te kaptad a verset, pedig vannak nálad jobb tanulók is, akik nem szavalnak.

Pali: No, most már nem kell, hogy irigyeljete. Menjete és szavaljátok ti a verset, mert én bizony nem megyek sem ma, sem holnap, sem eztán soha többé az iskolába! Az *Anyák napjára* sem megyek el. A szerepemet is átadom, játssza, aki akarja!

II. gyerek: Megbolondultál? Aztán mért nem akarsz iskolába jönni?

Pali: Mert tegnap megvert a tanítóbácsi és az Édesanyám is megdorgált, amiért a számtan leckét nem csináltam meg. De különben is, máshová megyek!

II. gyerek: No te hires, hát ezért? És hová indultál ilyen nagy dérrrel-durral, ha szabad kérdeznünk? (Kinevetik Palit.)

Pali: (Mérgesen.) Csak nevessetek, majd meglátjuk, ki nevet utoljára? Örülnétek, tudom, ha elárulnám, hova megyek, csakhogy abból nem esztek! Ti csak menjete komédiázni, az *Anyák napjára*! Alászolgája! (Végighever a fűvön és hátafordít a gyerekeknek.)

V. gyerek: Fiuk, ez a bolondját járja!

I. gyerek: Gyerünk, lássuk el a baját!

IV. gyerek: Nem, nem, arra most nincs időnk; mindjárt négy óra lesz s még eltalálunk késni. Ne féljete, majd megbünteti ökelmét a tanítóbácsi, de még a Jézuska is!

V. gyerek: Gyerünk, gyerünk, mert ráanksötétedik. Hagyjuk itt ezt a bolondot! (Elmennek.)

III. JELENET.

Pali: (A fűvön könyökölve fekszik. A gyerekek után néz, grimaszt vág és csufolkodva int feléjük.) Taknyosok! (Lehajtja fejét a fűre, ásít. A szinpad lassan elsötétül.) Ugy-e, drága Hófehérke, majd játszol velem!... S ti, hét törpék, majd versenytfutunk!... De ha én leszek a győztes, megráncigálom ám a szakállatokat! (Halkan nevet, szinte félálomban.) Kedves János vitéz, ugy-e adsz nekem egy fényes kardot?... Fényeset... éleset... fényeset... (Hirtelen felriad és majdnem sirva.) De nem... iskolába

többé nem megyek... Engem nem ver meg többé a tanító-bácsi... sem Édesanya... (Ismét mosolyogva.) Fényeset... éleset... fényeset... (Elalszik, a szinpad sötét.)

IV. JELENET.

Manók: (Fokozódó zajjal, morgással közelednek. Csup figurák, disznófejet, kutyafejet, vagy hosszú orrot, stb. mutató álarcban.)

Csikasz: Te Dörmenecs, én már ugyancsak fáradt vagyok! Hetedik éjszaka járjuk már hasztalan az erdőket, mezőket, bokros helyeket s egy fia valamire való zsák-mányra sem akadunk! Brumm, brumm, unom már!

Dörmenecs: Hej, Csikasz pajtlás, mondhatom, én is unom! De azt hiszem, a bajunk is meggyülik emiatt. Hiszen tudjátok, hogy Pókhasi, Manóország felséges királya, meglehetősen torkos felség és nem nagyon örül, ha üres kézzel térünk haza!

Bunkó: Ne legyen Bunkó a nevem, ha ebből ramazuri nem lesz! Ha már valami jó kiadós ember-pecsenyét nem szállíthatunk Őfelsége asztalára, legalább...

Nyikhancs: Pszt, manók, pszt!... Emberszagot érzek!

Dörmenecs: Nyikhancs te! Tréfálkozásra nincs most kedvünk, hallod-e? Ha hiába izgatod inyünket ilyen badar beszéddel, téged eszünk meg, hallod-e?! Én nem érzek emberszagot! Érez valaki közületek?

Csikasz: (Szaglászlik.) Én nem mondom, hogy azt érzem, de mégis, mintha valami olyasmit hozna erre-felé a szél.

Nyikhancs: Nyikhancs komátok sose téved. Ha megtaláljuk, egyik combja egészben az enyém lesz! Rendben van?

Mind: Rendben, csak vezess!

Nyikhancs: (Szaglászva.) Orrom megy a szag után, orrom után megyek én, ti meg jöttök én utánam, vezess, vezess, szagocska... (Pali felé közelednek.)

Dörmenecs: Aha!... Csakugyan!... Érzitek már? Nyikhancskám, csókkoltatom az orrodát!

Nyikhancs: Hurrá! Nézzétek, már meg is van! Nem megmondtam! Alszik és még hozzá gyerek!

Mind: Hurrá, hurrá! Éljen a Nyikhancs! Az egész balcombja az övé!

Csikasz: Járjuk el a manótáncot s fujjuk hozzá a manók diadalmi énekét!

Mind: (összefogóznak és Pali körül körbetáncolnak, miközben ezt éneklik)

*Üsd csak, szurd csak, vágd csak, öld,
Ahol éred, ott püföld!*

*Hej, Csikasz, Dörmenecs!
Ne sajnáld meg, csak gyötörd,
Rengjen alattad a föld!*

*Hej, Bunkó, Nyikhancs!
Huzzad a haját, fülét,
Vájd ki mind a két szemét,
Hej, manó, hajrá!
Hej, manó, hajrá!*

Pali: (Riadtan felül s megrémülve néz körül pityergősen.) Jaj, Istenem, kik ezek a furcsa alakok?... Csak nem vagyok már Tündérországbán? Nem, jaj nem, azok ott nem ilyen csufak. Ni, milyen utálatosan ugrálnak!

A manók: (harsányan föl kacagnak) Hát föl kegyeskedett ébredni a nagyságos urficskának? Hehehe, eszem a zuzáját! (Csipni, ráncigálni kezdik.)

Pali: (Rémülten vergődik, próbálja kiszabadítani magát.) Jaj, jaj, mit akartok tőlem, mit vétettem nektek, kik vagytok ti? Jaj, kérlek, ne bántsatok, inkább mindeneimet nektek adom!

Csikasz (csufondárosan) Ne félj semmit urficska, hiszen csak egy kicsit megnyuzunk!

Dörmenecs: (ugyanugy) Csak egy kicsit kivájjuk a szemedet, hehehe!

Bunkó: (ugyanugy) Csak egy kicsit fölszeletelünk, hihihí!

Nyikhancs: (ugyanugy) Csak egy kicsit kirántom a bal combodat, hahaha!

Pali: Jaj, kegyelmezzetek, inkább hazamegyek s lemondok Tündérországról is!

Dörmenecs: Hahaha! Hát Tündérországba akartunk menni? Ó, urficska, mi jobb helyre visszük kegyedet! Hallottad már hírét erdőket uraló hatalmas Manóországnak? Odaviszünk tégedet, finom falatocska, egyenest Pókhasi király öfelsége konyhájára. Amint látom, jó husban vagy, hizlalni sem igen kell, hehehe! Hát még csak nem is örülsz? Hálátlan! Manók, fogjuk meg és vigyük!

Mind: (Megfogják, fölemelik és viszik.)

Pali: (sikitozva) Segítség!... Segítség!... Édesanyám!... Édesanyám!

(A szinpad lassan egészen kivilágosodik s egypár pillanatig üres. Pali sikoltozása egyre távolabbról hallatszik.)

V. JELENET.

Anya: (Kezét tördelve, kétségbeesetten siránkozva jön.) Fiam, kicsi fiam, Palikám, hova lettél? Jaj, ki mondja meg, hol keressem a fiamat? Tegnap délután elment hazulról s azóta nem láttam. Jaj, Istenem, mi lett vele? Hol töltötte az éjtszakát, mi érte, jaj, jaj, mi sorsra jutott?... Kitől kérdezzem, ki mondja meg nekem, merre ment a fiam? Már bejártam az egész várost, minden embert megkérdeztem, nem látta-e? S megkérdeztem a fákat, a csacska madarakat, a felhőt is az égen, hogy vajjon nem látták-e, nem tudnak-e hirt mondani szegény kisfiamról!... Jaj, énnekem, szegény anyának! Odaadnám mindenemet, még az életemet is annak, aki visszaadná a fiamat!

VI. JELENET.

Pásztor: (Suba a vállán, jön.) Ejnye, ejnye, miért sirsz, te szegény asszony?

Anya: Ne is kérdezze kend, mert nagy bánat ért engem. Egyetlen fiamat vesztettem el tegnap s azóta sirva járom a környéket, talán csak ráakadok. Mert ha nem, belehalok a bánatba!

Pásztor: Jaj, szegény asszony, nagy is a te bánatod. Mert hiába, minden anya ilyen. A lelkét is odaadná a magzatjáért!

Anya: Ha hét lelkem volna, mind a hetet odaadnám érte, csak még egyszer láthatnám! Ha látta volna, amikor gagyogni kezdett, hát még mikor járni kezdett! Hogy dédelgettem, hogy vezetgettem, hogy tanitgattam, oktattam a jóra, óvtam a rossztól, ha rossz volt is, megbocsátottam neki... Jaj, és most nincs fiam, elvette tőlem az Isten! — De bácsikám, maga pásztor ugy-e, és errefelé őrzi a nyáját, nem látta tegnap errefelé?

Pásztor: Már épp szólni akartam, hogy alighanem utbaigazithatlak, te szegény asszony.

Anya: (felujjongva) Jaj, az Isten küldte erre kendet. Mondja gyorsan, ha tud valamit!

Pásztor: Hát az ugy volt, hogy az este tereltem a nyáját a karám felé, amikor mintha szilaj énekszót hallottam volna, utána meg gyereksirást. No, gondoltam, a manók odafönről a hegyről, már megint erre kódorognak, dévajkodnak. De mivel nemsokára elhallgatott a zaj, nem ügyeltem többet rá. Te asszony, én amondó vagyok, hogy a manók vitték el a te fiadat.

Anya: Jaj énnekem akkor! Hogyan kapom én vissza azoktól a Palikámat?

Pásztor: Hát annak csak egy módja van. Add el

mindenedet: házadat, földedet, ruháidat, háziállataidat, tedd magad koldussá és vedd meg a világ legnagyobb gyémántját. Azt aztán vidd el holnap hajnalban, még mielőtt a kakuk hármat kakukolna, a manókirálynak, és kérd tőle cserébe a fiadat. Mert hallottam, hogy a manókirály palotájából hiányzik a gyémántmécset. Ha ezt megteszed, visszakapod a fiadat, máskülönben sohase láthatod!

Anya: Hogy megteszem-e? Mit bánom én, ha koldus leszek is, csak a fiamat visszakapjam! (El.)

Pásztor: (morfondirozva) Hát van olyan gyerek a világon, aki megérdemli és meg tudja hálálni az édesanya szeretetét?... (El.)

(A színpad ismét lassan elsötétül, jelezve, hogy megint éjszaka következik. A sötét színpadon a szín is megváltozik. Az erdei manók királyi palotájának kapuja látszik bal felől, háttérben erdő, jobbra szabad tér. Lassan hajnalodik; erdei hangok, madárcsicsergés, kakukszó hallatszik.)

Anya: (Jobbról jön. Rongyos ruhában, fáradtan.) Jaj, csakhogymár ideértem! Ha nem tévedek, ez már a manókirály palotája. Ó, édes Jézusom segíts, csak most segíts a fiamat visszaszerezni a kegyetlen manók karmából. Mindent úgy intéztem, ahogy az öreg pásztor tanácsolta. Eladtam mindent, koldussá tettem magamat és megvettem a világ legnagyobb gyémántját, hogy azon kiválthassam a fiamat. Ó, de megfáradtam, Uram, a nagy sietségben! Jöttem hegyen, völgyön, folyón keresztül, kő feltörte talpamat, tüske megtépte ruhámat, felvérezte testemet... De megfáradtam, Uram, s most csak azt kérem tőled én szegény asszony, add vissza a fiamat és akkor gazdagságnak fogom érezni a szegénységet, elmulik akkor minden bánatom és áldani fogom a Te szent Nevedet...

Manók: (jönnek ki balról, a kapu mögül, keresgélve valamit.)

Csikasz: Hé! siessünk, szaporán! A szakács már köszörüli a kést a kis emberpalánta számára!

Dörmenecs: Csak azt várja, hogy a kakuk hármat kiáltson.

Nyikhancs: Dörmenecs pajtás ne fecsegjünk, hanem szaporán azzal az ételizesítővel, mert még kimaradunk a lakomából.

Mind: (Kutatva böngésszik a földet.) Kigyófarka, hangyatozás, békalencse, nyulfarkkóró, vénasszonyfű, farkasvirág, gyertek elő, izesíteni ételünket. Gyertek, gyertek, hadd vigyünk, mert forr a víz már odabent!

Anya: Jaj, Istenem, ezek a manók! Jézus segíts, én megszólítom őket. Hó, hó! megálljatok csak egy percre! Manóország királyát keresem, jó helyen járok?

Nyikhancs: (Meglepetve.) Nézzétek, megint egy ember! És még mondja valaki, hogy nincs szerencsénk. (Anyához.) A legjobb helyen jársz tubicám, hanem mit akarsz te a manók királyától?

Anya: A kisfiamért jöttem.

Mind: (Harsányan fölnevetnek.) A kisfiadért?

Dörmencs: Talán a csontjait akarod? Hehehe!

Nyikhancs: Gyerünk, fogjuk el ezt is!

Mind: Gyerünk! (Körülállják és táncolni kezdenek körülötte.) Csupd csak, szurd csak, vágd csak, öld! stb.

Anya: Jézus segits!

Angyal: (Futva jön, pallos a kezében.) Nem takarodtok, ti csuf gazok, ti minden jónak ellenségei! (Pallosát suhogtatja, a manók szétfutnak, az angyal utánuk fut a kapun keresztül, majd ismét megjelenik, Palit vezetve.) Gyere csak, gyere te rossz fiu! Eléggé megbűnhődtél már engedetlenségedért, amiért olyan könnyelműen elhagytad Édesanyádat, aki miattad majd meghalt bánatában. (Pali, Anya megölelik egymást.)

Anya: Fiam, drága Palikám!

Pali: (sirva) Édesanyám, hát nem haragszol rám? Miattam kész voltál koldusbotra juttatni magadat és még csak meg se dorgálsz? Drága anyám, mikor tudom meghálálni Neked, amit értem tettél?

Anya: Légy jó fiu, tanulj szorgalmasan és légy boldog az életben, ez a legnagyobb hála, amit tőled elvárok, fiam!

Angyal: És szeresd Édesanyádat, Isten után Őt szeresd legjobban a földön, ez az Ur Jézus Krisztus parancsa!

Függöny.

